

تهدید نکنید ایران عقب نشینی نمی کند

در حالی که رسانه های بین المللی خبر می دهند به زودی دور جدید مذاکرات ایران و 5+1 آغاز خواهد شد، تحلیل های متعددی درباره این دور از مذاکرات منتشر شده است. تحلیل هایی که جان کلام همه آنها را می توان این عبارت دانست که چندی پیش سردبیر ارشد فارین پالیسی آن را عنوان کرد؛ با زبان زور نمی توان با ایران حرف زد.

توصیه مراکز مطالعاتی جهان به 5+1 تهدید نکنید ایران عقب نشینی نمی کند

در حالی که رسانه های بین المللی خبر می دهند به زودی دور جدید مذاکرات ایران و 5+1 آغاز خواهد شد، تحلیل های متعددی درباره این دور از مذاکرات منتشر شده است. تحلیل هایی که جان کلام همه آنها را می توان این عبارت دانست که چندی پیش سردبیر ارشد فارین پالیسی آن را عنوان کرد؛ با زبان زور نمی توان با ایران حرف زد. شبکه تلویزیونی «؛اسلام چنل» در میزگردی با موضوع تأثیرات تحریم ها بر ایران، مهمان چند کارشناس سیاسی-دفاعی بود. «؛اولگا مایت لند» رئیس موسسه دفاع و امنیت در لندن در این میزگرد گفت: هیچ مدرکی وجود ندارد که نشان دهد رهبران ایران تحت تأثیر تحریم ها از مواضع خود در قبال برنامه هسته ای عقب نشینی کرده اند. وی در ادامه تأکید کرد این تحریم ها علی رغم ادعای غرب، مردم ایران را نشانه رفته است.

این کارشناس انگلیسی با تأکید بر لزوم گفتگو با مقامات ایران و ایجاد موقعیتی غیرتهدید آمیز گفت؛ «؛اخیرا معاون وزیر خارجه روسیه پیشنهاد کرد که ایران و آمریکا به شکل مستقیم با هم مذاکره کنند. این شروع خوبی است و مطمئن هستم که گفتگوهای امیدوارکننده ای میان ایران و آمریکا برگزار خواهد شد. اگر به موقعیت تاریخی نگاه کنیم متوجه می شویم که ایران کشور بزرگی است و بزرگترین کشور در آن منطقه است و بعد از عربستان ثروتمندترین کشور منطقه محسوب می شود. ایران خود را با انواع تهدیدات هسته ای مواجه می بیند چه از سوی اسرائیل باشد که هنوز پیمان ان پی تی را امضا نکرده است چه از سوی پاکستان، هند و روسیه باشد. این در حالی است که ایران این پیمان را امضا کرده است. بنابراین باید تلاش شود که یک فضای کاملا باز برای گفتگوهای واقعی ایجاد شود. این گفتگوها تنها نباید بر اساس اصول و خواسته های ما باشد بلکه باید در چارچوب خواسته های ایران هم باشد.»

پرفسور عباس اطاعت پایه گذار کمپین مخالفت با تحریم ها و اقدام نظامی علیه ایران در ادامه این میزگرد گفت؛ «؛نگرانی ها درباره برنامه هسته ای ایران صرفا بهانه ای برای تغییر رژیم در ایران است. همان شیوه جنایتکارانه و غیرقانونی که در جنگ علیه عراق شاهد آن بودیم و در نهایت به تغییر رژیم در این کشور منجر شد. بنابراین نگرانی ها درباره برنامه هسته ای ایران کاملا بی اساس است. در ایران در مخالفت با تولید، ذخیره سازی و بکارگیری نه تنها سلاح های اتمی بلکه همه نوع سلاح کشتار جمعی فتوا صادر شده است. زمانی که با حمایت شرکت های انگلیسی، هلندی، آلمانی و آمریکایی رژیم صدام سلاح های شیمیایی علیه مردم ایران بکار می گرفت ایران در آن زمان توانایی تولید سلاح های شیمیایی و بیولوژیک را داشت اما براساس فتوای امام خمینی (ره) ایران از تولید و بکارگیری این تسلیحات خودداری کرد. بنابراین ما با موضوعی اخلاقی مواجه هستیم. سابقه جمهوری اسلامی ایران نشان می دهد که این کشور با وجود آن که خود از قربانیان سلاح های کشتار جمعی بوده است سلاح های کشتار جمعی تولید نمی کند. بنابراین نگرانی ها درباره برنامه هسته ای ایران کاملا بی اساس است.»

در ادامه رئیس موسسه دفاع و امنیت از ایران به دلیل حمایت از حماس، حزب الله و سوریه انتقاد کرد و افزود؛ اما صرفنظر از این مسائل اگر از دیدگاه تاریخی به ایران بنگریم متوجه می شویم این کشور هرگز کشور دیگری را مورد تعرض قرار نداده و آن را اشغال نکرده است. اما اسرائیل به دفعات چنین اقداماتی را انجام داده است زیرا در مواردی بخش هایی از سوریه، اردن و مصر را اشغال کرده است. مساله مهم دیگر این است که صرف دستیابی یک کشور به تسلیحات هسته ای تهدید محسوب نمی شود بلکه نوع تعامل آن کشور با تسلیحات هسته ای ما را تهدید می کند. متأسفانه جهان امروز مملو از تسلیحات هسته ای است که نمونه آن کشور پاکستان است کشوری که از ثبات هم برخوردار نیست. بنابراین فکر می کنم به جای تقابل با ایران باید روابط نزدیکی با آن ایجاد کرد.»

پرفسور اطاعت در ادامه این میزگرد گفت؛ «؛البرادعی مدیر کل سابق آژانس بین المللی انرژی اتمی به دفعات گفته بود که اتهامات درباره برنامه هسته ای ایران کاملا بی اساس هستند. مدارک ویکی لیکس نشان می دهند که مدیر کل جدید آژانس بین المللی انرژی اتمی زمانی به این سمت انتخاب شد که همبستگی کامل خود را به آمریکا اثبات کرد. بنابراین آن چه که کشورهای غربی درباره برنامه هسته ای ایران انجام داده اند این است که این پرونده را کاملا سیاسی کرده اند و از مدیر کل آژانس هم برای تحقق این خواسته خود استفاده می کنند.»

عضو تیم مذاکره کننده آمریکا: باید غنی سازی را پذیرفت

و تحریم ها را لغو کرد

اعتراف به ناکارآمدی تحریم ها به کارشناسان سیاسی محدود نشده و حتی عضو تیم آمریکایی گروه 5+1 را نیز مجبور به اعتراف کرده است.

گری سیمور عضو هیئت آمریکایی مذاکره کننده با ایران در گروه 5+1 و مشاور رئیس جمهور آمریکا در امور خلع سلاح و عدم اشاعه، در مقاله ای که با رویه عمومی وی فاصله قابل توجهی دارد، ضمن تاکید بر اینکه یک فرصت تاریخی در مذاکرات با ایران شکل گرفته، احتمال داد بتوان با ایران به توافقی رسید که هم شامل پذیرش غنی سازی در ایران باشد و هم بخشی از تحریم ها طی آن لغو شود. وی در مقاله خود که در سایت سی ان ان منتشر شده، می نویسد؛ «؛ درباره تاثیر تحریم ها باید گفت تحریم ها دو هدف دارند. یکی متقاعد کردن ایران به بازگشت به پای میز مذاکره که اتفاق افتاد و دیگری، دادن برگ برنده ای به طرف تحریم کننده برای اینکه در برابر دریافت امتیازهایی به چانه زنی بپردازد. تا این مقطع زمانی، آمریکا تمایلی نداشته است در عوض مصالحه های مهم ایران، تحریم ها را به شکلی قابل توجه کاهش دهد. تحریم ها حیاتی جداگانه برای خود دارند و به تدریج از لحاظ سیاسی نمی توان به آنها دست زد. اگر وضع به این شکل باشد، دورنمایی برای برگزاری مذاکرات جدی وجود ندارد. کاربرد دیگر تحریم ها، مجازات طرفی است که شما دوست ندارید و بالقوه آن را وادار به تسلیم یا سقوط می کنید. تحریم های فعلی چنین مسیری را در پیش گرفته اند حتی اگر به ندرت در این باره به این صورت صحبت شده باشد.

سابقه تحریم ها در مورد تسلیم شدن کامل یا تغییر حکومت، امیدوارکننده نیست. در عوض، تحریم ها معمولاً به مردم عادی لطمه می زنند. حملات به رفاه مردم یک کشور می تواند موجب خشم و خصومت مردم از «؛ دشمن» شود و این وضع چند نسل ادامه یابد.

درباره اقداماتی که باید صورت بگیرد باید گفت در حالی که اختلاف های دیرینه فراوانی وجود دارد، همه طرف ها رؤس کلی راه حل را می دانند. آنچه وجود ندارد این اراده سیاسی هر دو طرف است که اکنون لحظه پیش رفتن به طرف توافقی است که مستلزم مصالحه متقابل است. آمریکا و متحدانش باید با اندازه ای از غنی سازی اورانیوم در داخل ایران موافقت کنند. ایران باید محدودیت ها بر همه تاسیسات زیر بنایی خود را بپذیرد و با بازرسی ها و نظارت های سر زده موافقت کند. ایران باید سابقه برنامه هسته ای خود را مستند کند و غرب نیز باید تحریم ها را بردارد. همه این موارد باید در روندی قدم به قدم و با اجرای پادمان ها و راستی آزمایی ها در هر مرحله ای صورت گیرد.

این روند آسان نیست. ایرانی ها به لجوج بودن شهرت دارند و اغلب، مذاکره کنندگانی هستند که موجب عصبانیت می شوند. آمریکا نیز به داشتن صبر و شکیبایی شهرت ندارد و به سبب تلاش برای خرسند کردن همزمان چند طرف ممکن است عملکرد خوبی نداشته باشد.

سیمور در پایان مقاله خود مذاکره جدی آمریکا با ایران به دور از جنجال های تبلیغاتی را پیشنهاد می کند و زمان فعلی را فرصتی مناسب برای آن می داند و می نویسد؛ «؛ سابقه روابط آمریکا و ایران، مملو از دشمنی بی رحمانه و چند فرصت از دست رفته است. فرصت ها برای دستیابی به پیشرفتی واقعی به ندرت هر یک دهه بوجود می آید.» گزارش 38 مقام آمریکایی

آسیاتایمز نیز در مقاله ای تحلیلی به قلم جیم لوبه نوشت: بر اساس گزارش جدیدی که به امضاء بیش از 38 تن از تنظیم کنندگان سابق سیاست خارجی آمریکا، افسران نظامی و دیگر کارشناسان مستقل این کشور رسیده است، چنانچه آمریکا و متحدان غربی این کشور برای کاهش تحریم های اقتصادی که طی یک دهه گذشته علیه ایران اعمال شده است آماده نشوند بعید به نظر می رسد بتواند با تهران درباره برنامه هسته ای به توافق برسد. در این گزارش که تحت عنوان «؛ بررسی مزایا و هزینه های تحریم های بین المللی علیه ایران « منتشر شده آمده است تحریم های اخیر نمی تواند به تنهایی منجر به توافقات یا تغییرات در سیاست های ایران شود.

بر اساس این گزارش 86 صفحه ای، چنانچه قرار باشد ایران برای تغییر برنامه هسته ای خود تمایل نشان دهد و در زمینه تایید و اثبات این تغییرات همکاری کند در عوض از آمریکا و متحدان این کشور انتظار دارد که طرحی را برای کاهش برخی تحریم ها پیشنهاد کنند. در این گزارش با تاکید بر اینکه در صورت فقدان پاسخی مثبت و سنجیده از سوی غرب، مقامات ایران انگیزه چندانی برای پیشبرد گفتگوها نخواهند داشت آمده است دولت باراک اوباما رئیس جمهور آمریکا باید برنامه ای را آماده کند که در آن چگونگی اقدام واشنگتن برای کاهش تحریم ها در مقابل همکاری ایران مشخص شده است.

در این گزارش آمده است نه آمریکا و نه شورای امنیت سازمان ملل تاکنون معیارهای معینی را که ایران برای لغو تحریم ها باید به آنها عمل کند مشخص نکرده اند. علاوه بر این در این گزارش آمده است: «؛ تحریم ها به تنهایی یک سیاست نیستند و کارایی آنها نه تنها به خود تحریم ها بلکه راهبرد گفتگوها و مذاکرات مرتبط با آنها نیز بستگی دارد.»

در این گزارش ابراز تردید شده است که تحریم های شدید کنونی بیشتر از تحریم های گذشته تاثیری چشمگیر بر تصمیم گیری مقامات ایران داشته باشد. از سوی دیگر در ارتباط با هزینه های این تحریم ها به تنش های میان آمریکا، روسیه، چین، هند، ترکیه و کره جنوبی در میان دیگر کشورها اشاره شده است که برای همگام شدن با تحریم های جامع و فزاینده آمریکا تحت فشار قرار گرفته اند. آنچه کارشناسان غربی را نسبت به اتخاذ این رویکرد مجاب می کند، اخباری است که کم و بیش هر روز از بی تاثیر بودن تحریم ها علیه ایران منتشر می شود. ابتدای همین هفته وزارت خارجه آمریکا با انتشار بیانیه ای اعلام کرد چین، هند، مالزی، کره جنوبی، سنگاپور، آفریقای جنوبی، سریلانکا، ترکیه و تایوان به مدت 6 ماه دیگر از تحریم نفتی ایران معاف می شوند. این دومین باری است که این کشورها از تحریم نفتی ایران معاف می شوند.

در همین روز اداره حسابرسی دولت آمریکا هم اعلام کرد که دست کم 7 شرکت از چین، هند، کره جنوبی و آفریقای جنوبی هم چنان به سرمایه گذاری در بخش های نفت و گاز ایران در سال 2012 ادامه داده اند.

منابع عربی در تحلیل این عقب نشینی های واشنگتن نوشتند؛ گفتگوهای دیپلماتیک بین دولت آمریکا با این کشورها (کشورهای

معاف شده از تحریم) نتیجه ای ندارد، زیرا این کشورها توانایی مشارکت در اعمال این تحریمها بر ایران را ندارند. چین، ژاپن و هند از جمله بزرگترین مشتریان نفت ایران هستند و چهل درصد صادرات نفت خام این کشور برای آنها ارسال می شود. کره جنوبی پنجمین واردکننده بزرگ نفت در جهان ده درصد از نیاز نفتی خود را از ایران وارد می کند. ترکیه هم تا حد زیادی به واردات نفت از ایران وابسته است. سریلانکا هم بیشترین وابستگی را به واردات نفتی از ایران دارد و همه واردات نفتی آن از ایران است. گفتنی است بر اساس ارزیابی ها ذخایر نفتی ایران حدود صد و سی و هفت میلیارد بشکه است که نه و سه دهم درصد از ذخایر جهانی نفت را تشکیل می دهد. به همین علت کاهش خرید نفت از ایران غیرممکن است. مجموع این اخبار و تحلیل ها نشان می دهد -رونده هسته ای ایران برای غرب تنها بهانه ای بیش نیست. شاهد این مدعا نیز سخنان مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی در جلسه پرسش و پاسخ در شورای روابط خارجی آمریکا است. آمانو گفت؛ «؛ مسئله هسته ای ایران در اولویت دستور کاری است. من اوضاع را دقیقاً ارزیابی کردم و سپس موضوعاتی را که باید با ایران مطرح کرد مشخص کرده ام. اکنون شرایط و مواردی که باید به آنها پرداخته شود مشخص اند و ما می خواهیم با مذاکره موضوع را حل کنیم. من امیدوارم این مسئله از طریق دیپلماتیک حل شود. ما در گزارشات خودمان هیچوقت نگفتیم که ایران سلاح هسته ای دارد. ما نگفتیم که ایران قصد دارد سلاح هسته ای تولید کند. اما گفتیم طبق اطلاعات، ایران مشغول فعالیت هایی است!»